

УДК 272/273:004.738.5

У. П. Севаст'янів
аспірант кафедри теорії та історії культури
Львівського національного університету імені Івана Франка

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА Й НОВІТНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

Людина XXI століття не уявляє свого життя без кіно, телебачення, Інтернету, мобільного зв'язку та інших форм комунікування. Сьогодні віртуальний простір перетворився на актуальну площину життя індивіда, куди останній переніс усі сфери свого буття. Відтак уникнути взаємодії з новітніми цифровими технологіями практично неможливо, що зумовлює необхідність усіх соціальних інститутів пізнати їхню природу, щоб використовувати їх для власного блага. Церква як ключовий суспільний сегмент активно освоює віртуальний простір. Упродовж своєї історії, а особливо в останні кілька десятиліть Католицька церква реагує на різноманітні соціальні зміни. Це пов'язано не лише з тим, що віряни потребують належних тлумачень, а більшою мірою з тим, як «*res novae*» (нові речі) впливають на традиційний інститут Церкви. «Очевидно, Церква не може не виголошувати власні погляди на ці «нові речі», що притаманні нашому часові, адже її завдання – заохочувати людство робити все, аби поширити справжню культуру, орієнтовану на цілісний солідарний людський розвиток» [10, с. 8].

Тема використання церквою різноманітних засобів комунікації не залишається поза увагою вітчизняних і зарубіжних науковців. Російська дослідниця Н. Уріна вважає, що жоден соціальний інститут так добре не освоїв явище комунікації, як це зробила церква. Першість у цій сфері вона віддає католицькій церкві. «... католицька ієрархія, напевно, найбільш активно висловлюється з приводу новітніх комунікаційних технологій та їх практичного використання, демонструючи свою сучасність і прогресивність» [11]. Над питанням про сучасні засоби комунікації в богослов'ї розмірковує М. Балаклицький: «Протестантів, поруч із православними й католиками, характеризує помітна активність щодо розвою церковних ЗМК (засоби масової комунікації – авт.) й участь у світському медіапросторі» [1]. Ще одна українська дослідниця О. Добродум розглядає питання впливу віртуальної реальності на релігійні общини та появу нових форм виразу релігійної віри завдяки Інтернету [5]. Однак щоб зрозуміти, яку роль у Католицькій церкві відіграють новітні засоби комунікації, необхідно здійснити аналіз її офіційних документів, а саме: соціальної доктрини, папських енциклік, щорічних звернень понтифіків, присвячених Всесвітньому дню комунікації, та окремих документів Папської ради з питань соціальної комунікації.

Метою статті є розглянути позиції Католицької церкви щодо новітніх цифрових технологій, зокрема Інтернету.

Католицька церква вважається найпрогресивнішою серед християнських церков у питаннях, що стосуються суспільних інновацій і реформування. Ревно дотримуючись традиційних церковних канонів, католицькі ієрархи все ж «ідуть у ногу з часом», що позитивно впливає на ставлення адептів до своєї церкви. Для того щоб краще зрозуміти позицію Католицької церкви щодо засобів комунікації, варто поглянути на формування цієї позиції в історичній перспективі. Хронологічно першим офіційним документом Католицької церкви у сфері соціальної комунікації вважається *Vigilanti cura* («Невсипуща турбота») – енцикліка Папи Пія XI про кінематограф, що датується 29 червнем 1936 року. У ній розглянуто кінофільми як цінний сучасний електронний засіб інформації, що, однак, несе чимало загроз для свого споживача. Папа Пій XI застерігає людство від прикрого прогресу кіномистецтва та кінопромисловості в справі зображення зла і гріха. «Конче слід домогтися, щоб прогрес мистецтва, науки, техніки й промисловості, – оскільки все це є правдиві дари Божі, – став засобом Його прослави та спасіння душ... щоб ми всі могли, скориставшись тимчасовими благами, не втратити благ вічних» [18, с. 30]. В енцикліці не лише застерігається від негативного впливу кіномистецтва, а й про-

понується практичні шляхи «відновлення в кіно розумних норм» [18, с. 31]. Зокрема, ідеться про необхідність створення Єпископами в кожній країні постійного національно-оцінювального бюро, «яке буде сприяти добрим кінофільмам, класифікувати решту стрічок і доводити свої оцінки до відома священників та вірних... Якщо Єпископи всього світу доклануть рук до здійснення такого ретельного контролю над кінематографом, то вони зроблять велику роботу, щоб захистити мораль своїх людей у години відпочинку та дозвілля» [18, с. 37–38]. Цей документ є одним із перших свідчень того, що церква слідкує за прогресом у сфері комунікації, щоб не допустити зловживань цивілізаційними благами, а перетворити їх на дієвий засіб просвіти людства і звеличення Бога.

Енцикліка Папи Пія XII *Miranda Prorsus* («Дивовижний поступ») від 08 вересня 1957 року стає логічним продовженням першої енцикліки про кінематограф, а також висвітлює позиції Церкви стосовно радіо й телебачення. Папа розуміє, що друковане слово, яким церква активно послуговується, завдяки технічним новаціям, відходить на задній план, а електронні засоби масової інформації повинні стати новим джерелом реалізації душпастирських потреб Церкви. Попри те, що Папа вітає технічні досягнення людства, він знає, що вони «одночас криють у собі багато серйозних небезпек» [17, с. 47]. У цій енцикліці Архангел Гавриїл нарікається покровителем «тих мистецтв, завдяки яким людина може підкорити силу електрики» [17, с. 48], що є ще одним свідченням прийняття Церквою нових технічних можливостей. Документ містить конкретні практичні рекомендації для священнослужителів, на яких покладено відповідальність за належне виховання своєї пастви відповідно до засад християнської моралі. «Нехай священник навчиться правильно використовувати ці помічні засоби (кіно, радіо, телебачення – авт.) в тих випадках, коли церковна влада розважливо вважатиме, що цього вимагає особлива природа його служіння або потреба допомагати щораз більшій кількості душ» [17, с. 69].

Inter Mirifica («З-поміж дивовиж») – Декрет Другого Ватиканського Собору про засоби соціальної комунікації від 04 грудня 1963 року, що був включений до соборних документів Папою Іваном XXIII. Уперше в історії Церкви питання про засоби соціальної комунікації обговорювались на Вселенському Соборі й були зафіксовані документально. Це свідчить про актуальність і важливість цієї сфери, адже документи, що ухвалюються на Вселенських Соборах, мають найвищу значимість порівняно з папськими енцикліками, зверненнями чи промовами. Серед позитивних рішень у соборовому декреті щодо сфери комунікації варто виділити офіційне запровадження терміна «соціальна комунікація», що не лише зводиться до технічних засобів поширення інформації, а вказує на спосіб спілкування людей у суспільстві. «На чільне місце Церква ставить ті технічні засоби, що за природою своєю здатні охоплювати дійовим впливом не тільки окремих осіб, а й великі маси людей, навіть ціле суспільство. Мова йде про пресові видання, кінематограф, радіо, телебачення та інші засоби такого типу. Їх можна слушно назвати «засобами соціальної комунікації» [16, с. 79]. Цим документом було запроваджено Всесвітній день комунікації, який із 06 травня 1967 року католицька церква відзначає регулярно. З метою належного виховання вірян і спонукання католиків до роботи у сфері соціальної комунікації в декреті містилася пропозиція про створення відповідного бюро у Ватикані, яке координуватиме роботу національних бюро в усіх країнах світу. Цей документ уперше проголосив необхідність у фаховій підготовці душпастирів, які повинні відповідати вимогам часу, а також містить пункти про медіаосвіту християн. «Душпастирі нехай особливо ревно працюють на цій ниві, що так

тісно пов'язана з їхнім головним завданням – проповідувати Євангеліє... Належить негайно розпочати вишкіл священників, ченців та мирян ... усі вони повинні мати досить фахових знань, щоб використовувати медіа для потреб апостолату» [16, с. 83–84]. У декреті є багато настанов стосовно пошуку й поширення новин, їхньої правдоподібності й змістового наповнення, що впливає на суспільні настрої: «Якщо новини про факти й події повідомляти привселюдно і своєчасно, то кожна людина матиме доступ до всієї потрібної інформації і може дієво працювати задля спільного блага» [16, с. 80]. У прикінцевих пунктах декрету містяться заклики до правильного використання технічних засобів і визнається їхня роль у суспільному поступі: «Собор закликає всіх людей доброї волі, особливо ж керівників цих засобів, використовувати новітні технічні винаходи лише на благо людської спільноти, адже доля людства дедалі більше залежить від правильного використання їх» [16, с. 86]. Соборові Отці також закликали Папську комісію у справах соціальної комунікації видати душпастирську інструкцію, що побачила світ 23 травня 1971 року, як продовження заходів у галузі суспільного спілкування Другого Ватиканського Собору. У душпастирській інструкції «Communio et Progressio» («Єдність і поступ») розкрито засадничі принципи Церкви щодо ефективного розвитку соціальної комунікації як Божого дару. Однак відповідальність за користування технічними благами покладена на людину, яка згідно зі своєю совістю вирішує, як їх використовувати [15, с. 87–136].

Від Другого Ватиканського Собору впродовж наступних кількох десятиліть католицька церква постійно висловлювала свої міркування стосовно наявних технічних засобів комунікації, щодо їхньої ролі в житті людини, впливу на індивіда й суспільство та одночасно активно використовувала їх для евангелізації, реалізації душпастирських потреб, поширення папських послань. Ставлення Католицької церкви до кіно, радіо й телебачення завжди було двозначним, оскільки ці технічні інструменти могли нести і добро, і зло для людини.

Новим викликом для християнської церкви стала поява комп'ютерної телекомунікації, що розпочала інформаційну добу культурного розвитку людства. «Християнське послання в комп'ютерній культурі» Папи Івана Павла II, що було проголошене в травні 1990 року з нагоди Всесвітнього дня комунікацій, уперше містило слова «комп'ютер», «комп'ютерна доба», «комп'ютерні комунікації». У цьому посланні Папа звертається до Декрету Вселенського Собору про соціальні комунікації, де міститься візія соборових отців на майбутні проблеми людства, зокрема, у сфері комунікації. «Соборові Отці виразно бачили, що технічний прогрес уже почав «змінювати лице землі» і навіть підкорювати космічні простори. Вони також розуміли, що розвиток, зокрема комунікаційних технологій, може легко спричинити ланцюгову реакцію з непередбачуваними наслідками» [9, с. 314]. Однак Папа переконаний, що проявляючи довіру до молодих людей, які «зросли одночасно з розвитком нових технологій», Церкві вдасться поглибити діалог із сучасним світом і використати технічні інновації для «проголошення Євангелія, катехизації та подальшого поглиблення віри» [9, с. 315].

Наступне десятиліття Католицька церква слідувала за суспільними змінами, що відбувались під впливом технологій. Щорічні папські звернення з нагоди Всесвітнього дня комунікації розглядали різні аспекти взаємодії людини та медіа. У 2000 році Папська Рада у справах соціальної комунікації видала документ «Етика в комунікації», у якому задекларовано позицію Католицької церкви стосовно етичної сфери комунікації. Серед різноманіття медіа, що існують, у цьому документі міститься згадка і про інтернет. «Особливе занепокоєння викликає інтернет з огляду на «радикальні наслідки, які він приносить: втрату цінності, що притаманна інформації; недиференційовану одноманітність повідомлень, які зводяться до простого інформування; відсутність відповідального зворотного зв'язку (feedback) і певне знеохочування підтримувати міжособові стосунки» [6, с. 382]. Однак негативні аспекти, що з'являються у світі завдяки технічним за-

собам комунікації, поступаються позитивним і зумовлюють лояльне ставлення Церкви до них. «В усіх цих ділянках – економічній, політичній, культурній, виховній, релігійній та багатьох інших – медіа можуть бути використані для розбудови людської спільноти та її розвитку. І всі засоби комунікації справді повинні бути відкриті для спільноти людей» [6, с. 374].

Через рік Папа Іван Павло II у посланні «Проповідуйте з покрівель». Євангеліє в добу глобальної комунікації», на противагу застереженням у документі Папської Ради «Етика в комунікації», визначає переваги інтернету для реалізації місії Церкви: «... корисні можливості мереж інтернету в поширенні релігійної інформації та християнського вчення понад усіма кордонами та перепонами. Така широка аудиторія навіть уві сні не снилася тим, хто проповідував Євангеліє до нас. Тому сьогодні треба, щоб Церква діяльно і творчо використовувала нові технології медіа» [8, с. 416]. Папа усвідомлює необхідність правильного та належного використання технічних можливостей для «інкультурації Євангелія», для піднесення гідності творіння Божого – людини, а також для навернення іновірців.

Варті уваги й наступні послання Папи Івана Павла II, присвячені Всесвітньому дню комунікації, а саме: «Інтернет – новий форум для проголошення Євангелія». Тут Папа порівнює Інтернет із давньоримським форумом – місцем, де «де вирішують політичні та ділові справи, відправляють релігійні обряди й де минає все суспільне життя громадян, – і саме там навіч проявляється все найкраще й найгірше в людській природі. Цей заюрмлений і повний гармидеру майдан ніс на собі відбиток довколишньої культури, але водночас розвивав і паростки своєї власної» [7, с. 419]. Іван Павло II зауважує, що кіберпросторовий світ для людини нового тисячоліття перетворився на сприятливий простір, куди можна перенести всі буттєві сфери, в тому числі й релігію. «... постачаючи інформацію та пробуджуючи зацікавлення, він дає можливість ознакомитись із християнським посланням багатьом людям – особливо молоді, для якої кіберпростір дедалі частіш стає головним вікном у світ. Отже, важливо знайти практичні способи допомогти тим, хто саме через Інтернет уперше стикається з християнством, і перепроводити їх з уявного кіберпросторового світу в реальний світ християнської спільноти» [7, с. 420]. Знову ж таки Папи нагадує, що завдяки глобальній мережі Слово Боже стає легше проповідувати, однак застерігає від втрати людиною зв'язку із трансцендентним, що може статись унаслідок негативного впливу Інтернету.

На папське послання прореагувала й Папська рада у справах соціальної комунікації, видавши два документи: «Церква та Інтернет» і «Етика в Інтернеті», де розлого висвітлюються позиції Католицької церкви стосовно нового технологічного інструменту – інтернету. Так, у документі «Церква та Інтернет» сказано, що оскільки «проповідування людям, зануреним у культуру засобів соціальної комунікації, вимагає уважного вивчення особливостей цих засобів комунікації, Церква покликана осягнути інтернет» [14]. Також у цьому документі виокремлено переваги інтернету й інших засобів комунікації з релігійного погляду. Сказано, що вони допомагають поширювати новини про події, ідеї та людей, пов'язаних із релігією, вони є «засобом евангелізації та катехизації», а також допомагають людям, які не мають змоги виходити з дому, долучитись до релігійної сфери. Зокрема, про переваги інтернету документ декларує таку позицію Католицької церкви: «Ця система дає змогу безпосереднього і негайного доступу до важливих релігійних і духовних джерел, до великих бібліотек, музеїв і місць культури, до документів учительства, творінь святих отців і Вчителів Церкви, до вікової релігійної мудрості. Інтернет має дорожочіну здатність долати відстані та ізоляцію, допомагаючи контактувати людям доброї волі, які творять віртуальні спільноти віри для того, щоб допомагати і підбадьорювати один одного. Церква може важливо послужити католикам і некатолікам, вибираючи і передаючи корисні дані через інтернет» [14]. У тексті документа сказано, що віртуальний простір не зможе замінити Таїнства, Літургію, проголошення Євангелія,

міжособистісне спілкування священників і мирян, однак інтернет надає можливість церкві поглибити діалог «з окремими групами молоді та дорослих, із літніми й тими, хто не може виходити з дому, з тими, хто живе у віддалених районах, членами релігійних організацій, з якими неможливо спілкуватися інакше» [14].

Папа Бенедикт XVI продовжив традицію звертатись до людства з нагоди Всесвітнього дня комунікації й намагався порушувати актуальні проблеми, з якими стикається людина цифрової епохи. Розмірковуючи над питанням «нових стосунків», що народились із появою соціальних мереж, Папа просить не нехтувати реальним життям. «Було б сумно, якщо би наше бажання підтримувати і розвивати дружбу on-line здійснювалося коштом нашої реальної участі у житті нашої сім'ї, близьких і тих, з ким ми зустрічаємося щоденно на роботі, в школі, у вільний час. Коли бажання віртуального спілкування стає нав'язливим, людина себе ізолює, припиняючи відносини у суспільстві. У результаті в неї також викривляються моделі відпочинку, мовчання і роздумів, необхідних для здорового розвитку людини» [3]. Папа зосереджує увагу на викликах, які постали перед церквою у XXI столітті й на які вона повинна адекватно зреагувати. Зокрема, він закликає священників не стояти осторонь, а перетворюватись на активних учасників нового комунікаційного процесу. «Душпастирство в цифровому світі насправді повинно показати людям нашого часу і загубленому нинішньому людству, що «Бог є близько, що у Христі ми всі належимо один одному» [4]. На протипапу своєму попередникові Папі Івану Павлу II, Папа Бенедикт XVI знаходить у гамірному кіберпросторі місце для мовчання: «Цікаво розглянути різні форми веб-сайтів, програм та соціальних мереж, які можуть допомогти сучасній людині пережити моменти рефлексії і справжніх питань, але і знайти простір мовчання, можливості для молитви, медитації або ділення Словом Божим» [2]. Папа закликав священників і вірних до пізнання мережевого середовища та правильного використання його можливостей, щоб «нести у цифровий світ свідчення своєї віри» [3].

Теперішній Папа Франциск наслідує ставлення своїх попередників до цифрових технологій і на особистому прикладі показує, як потрібно використовувати ці цивілізаційні блага. У посланні Святого Отця на 48 Всесвітній день суспільних комунікацій Папа акцентує на перевагах Інтернету: «Зокрема Інтернет пропонує величезні можливості для зустрічі і солідарності. Це дійсно добра річ, дар від Бога» [12]. Однак «відчуття єдності людської родини» може завдяки комунікаційним технологіям бути спрямованим у русло споживацтва чи маніпуляції, що є неприйнятним для християнського світу. Тому Папа Франциск закликає з обережністю ставитись до благ Інтернету, але й не нехтувати можливістю розповсюджувати християнське послання до «кінців світу» [12]. «Ми маємо бути здатними вступати в діалог з чоловіками і жінками сучасності, розуміти їх очікування, сумніви та надії, і приносити їм Євангеліє, Самого Ісуса Христа, утівленого Бога, Котрий помер і воскрес, щоб звільнити нас від гріха і смерті» [12]. Цього року папське звернення на тему «Комунікація і милосердя: плідна зустріч» стосується правильного мовлення, у якому «кожне слово та жест має виражати співчуття, делікатність та прощення Бога щодо усіх» [13]. Окремо Папа звертає увагу на цифрове середовище, яке він порівнює з площею, «місцем зустрічі, де можна висловити тепло або зранити, мати корисну розмову чи моральне лінчування» [13]. Тому він закликає вести відкритий діалог у мережі для взаєморозуміння, правильного донесення інформації та боротьби з дискримінацією й моральним насиллям. Свідченням того, що Католицька церква користується перевагами інтернету є наявність із 2012 року папського акаунта @pontifex в популярній мережі мікроблогів Твіттер. Спочатку свої послання там публікував Папа Бенедикт XVI, з початком понтифікату Папи Франциска ця сторінка в соціальній мережі введеться від його імені. Останній також зареєстрований в Інстаграмі, де за його діяльністю слідкує близько трьох мільйонів користувачів.

Аналіз документів свідчить, що Католицька церква у своїй діяльності користувалась і по сьогодні використовує засоби соціальної комунікації, починаючи від кіно й закінчуючи інтернетом. Однак церква з обережністю ставиться до них і в усіх документах чи зверненнях наголошує, що засоби соціальної комунікації – це лише один із інструментів для проголошення Слова Божого. Ставлення церковної ієрархії до новітніх цифрових технологій є досить двозначним. Оскільки віртуальний простір є глобальною мережею, де одночасно знаходиться велика кількість людей, то церква готова користуватись цим благом для душпастирських потреб, евангелізації, катехизації, навернення іновірців. Поряд із цим відсутність зворотного зв'язку в мережі, маніпуляція, споживацтво, дискримінація у віртуальному світі, що призводять до втрати людиною свого морального обліку, насторожують священнослужителів, які своєю присутністю в інтернеті й ученням намагаються вберегти її від цього. Загалом Католицька церква ставиться до технічних новинок як до Божого дару, який у руках людини набуває добрих чи поганих характеристик.

Література

1. Балаклицький М. Протестантське розуміння масово-інформаційної діяльності / М. Балаклицький [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.asd.in.ua/archives/1188292486>.
2. Бенедикт XVI, Папа. Мовчання і Слово як шлях евангелізації – Проповідь на Всесвітній день комунікації. 2012 / Папа Бенедикт XVI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://archive.catholicnews.org.ua/povnii-tekst-poslannya-papi-benedikta-xvi-na-46-ii-vsesvitni#point>.
3. Бенедикт XVI, Папа. Нові технології, нові стосунки. Сприяння культурі пошани, діалогу, дружби – Проповідь на Всесвітній день комунікації. 2009 / Папа Бенедикт XVI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://risu.org.ua/ua/index/projects/masmedia/27380/>.
4. Бенедикт XVI, Папа. Священик і душпастирство в цифровому світі: нові засоби масової інформації на служінні слова – Проповідь на Всесвітній день комунікації. 2010 / Папа Бенедикт XVI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.credo-ua.org/2010/01/13059>.
5. Добродум О. Дигіталізація релігії в сучасному суспільстві / О. Добродум [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lektsii.com/6-28293.html>.
6. Етика в комунікації – Документ Папської Ради у справах соціальної комунікації. 2000 // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа / упорядник і наук. ред. М. Перун. – Львів : Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. – С. 369–390.
7. Іван Павло II, Папа. Інтернет – новий форум для проголошення Євангелія. 2002 / Папа Іван Павло II // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа / упорядник і наук. ред. М. Перун. – Львів : Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. – С. 418–421.
8. Іван Павло II, Папа. «Проповідуйте з покрівель»: Євангеліє в добу глобальної комунікації. 2001 / Папа Іван Павло II // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа / упорядник і наук. ред. М. Перун. – Львів : Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. – С. 415–417.
9. Іван Павло II, Папа. Християнське послання в комп'ютерній культурі. Папські послання з нагоди Всесвітнього дня комунікації. 1990 / Папа Іван Павло II // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа / упорядник і наук. ред. М. Перун. – Львів : Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. – С. 314–316.
10. Папська рада «Справедливість і мир». Компендіум соціальної доктрини церкви. – К. : Кайрос, 2008. – 550 с.
11. Урина Н. В. Церковь online: вечное и виртуальное / Н. Урина [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mediascope.ru/node/132>.

12. Франциск, Папа. Комунікація на служінні справжній культурі зустрічі. Папські послання з нагоди Всесвітнього дня комунікації. 2014 / Папа Франциск [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://risu.org.ua/ua/index/projects/masmedia/55363/>.

13. Франциск, Папа. Комунікація і милосердя: плідна зустріч. Папські послання з нагоди Всесвітнього дня комунікації. 2016 / Папа Франциск [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://popefrancis.org.ua/?p=3990>.

14. Церква та Інтернет – Документ Папської ради у справах соціальної комунікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://er.ucu.edu.ua/bitstream/handle/1/333/Pccs_Church%20Internet.pdf?sequence=1.

15. *Communio et Progressio* – Душпастирська інструкція Папської комісії у справах засобів соціальної комунікації. 1971 // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа / упорядник і наук. ред. М. Перун. – Львів : Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. – С. 87–136.

16. *Inter Mirifica* – Декрет Другого Ватиканського Собору про засоби соціальної комунікації. 1963 // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа / упорядник і наук. ред. М. Перун. – Львів : Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. – С. 73–86.

17. *Miranda prorsus* – Енцикліка Папи Пія XII про кіно, радіо і телебачення. 1957 // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа / упорядник і наук. ред. М. Перун. – Львів : Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. – С. 39–72.

18. *Vigilanti cura* – Енцикліка Папи Пія XII про кінематограф. 1936 // Церква і соціальна комунікація: Найголовніші документи Католицької Церкви про пресу, радіо, телебачення, інтернет та інші медіа / упорядник і наук. ред. М. Перун. – Львів : Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. – С. 25–38.

Анотація

Сеvast'янів У. П. Католицька церква й новітні цифрові технології. – Стаття.

Стаття присвячена розгляду ставлення Католицької церкви до новітніх цифрових технологій, зокрема Інтернету.

Зроблено аналіз офіційних документів Католицької церкви, зокрема соціальної доктрини, папських енциклік і звернень, що стосуються питання соціальної комунікації. Визначено, що церква розглядає Інтернет як новий додатковий форум для евангелізації, катехизації та діалогу з християнами. Подано й застереження стосовно нехтування реальним життям на противагу віртуальному, що негативно впливає на людину, суспільство та церкву.

Ключові слова: комунікація, віртуальна реальність, інтернет, цифрові технології.

Аннотация

Сеvast'янів У. П. Католическая церковь и новейшие цифровые технологии. – Статья.

Статья посвящена рассмотрению отношения Католической церкви к новейшим цифровым технологиям, в частности к Интернету. Сделан анализ официальных документов Католической церкви, в том числе социальной доктрины, папских энциклик и обращений, касающихся вопроса социальной коммуникации. Определено, что церковь рассматривает Интернет как новый дополнительный форум для евангелизации, катехизации и диалога с христианами. Представлены и предостережения относительно пренебрежения реальной жизнью в противоположность виртуальной, что негативно влияет на человека, общество и церковь.

Ключевые слова: коммуникация, виртуальная реальность, интернет, цифровые технологии.

Summary

Sevastianiv U. P. The Catholic Church and the latest digital technology. – Article.

The article examines an attitude of the Catholic Church to the latest technologies, including the Internet. The author analyses official documents of the Catholic Church, including a social doctrine, papal encyclicals and appeals related to the issue of social communication. The author determines that the church considers the Internet as an additional forum for new evangelization, catechesis and dialogue with Christians. The article also warns about neglecting a real life as opposed to virtual, which adversely affects a person, society and the church.

Key words: communication, virtual reality, the Internet, digital technologies.